

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Aktiv i en amnestygruppe

- en guide

- 1. udgave juni 2015

Introduktion.....	2
A/ Hvad er en amnestygruppe, og hvad er formålet med den?	2
B/ Lokal ambassadør for Amnesty – hvad indebærer det?	4
C/ Deltagelse i kampagneforløb	6
D/ Mødet med andre mennesker på gaden	7
E/ Digital aktivisme	9
F/ Aktioner for enkeltpersoner.....	10
G/ Hvordan drive en amnestygruppe?	10
H/ Beslutningsformer, samarbejde og konflikter	11
I/ Rejseholdet	13
J/ Retningslinjer for mailudsendelser	13
K/ Lokale fonde og kendisser.....	14
L/ Tilskud.....	14
M/ Lokal økonomi.....	14

Introduktion

Aktiv i en amnestygruppe - en guide giver råd og vejledning om at være aktiv (også kaldet aktivist) i en amnestygruppe. Den er et supplement til guiden *Aktiv i Amnesty*, der giver en generel introduktion til dansk afdelings aktivitetstilbud, Amnestys holdninger, organisatoriske opbygning mm.

Aktivguide for amnestygrupper er skrevet ud fra det overblik over amnestygruppernes muligheder og udfordringer, som hovedbestyrelsens lokalstrukturgruppe "Rejseholdet" fik fremskaffet gennem to års besøg hos amnestygrupperne landet over i perioden 2013-15.

A/ Hvad er en amnestygruppe, og hvad er formålet med den?

Hvad er en amnestygruppe?

En amnestygruppe er en gruppe (fra 2 personer og opefter) af frivillige, som sammen ønsker at udføre forskelligt arbejde for menneskerettigheder rundt i verden, inden for rammerne af Amnesty International, dansk afdeling, og som er registreret som gruppe af Amnestys sekretariat i København.

Hvad er formålet med lokale amnestygrupper?

Jo flere vi er, og jo flere steder i Danmark det lykkes at have en levende amnestygruppe, des længere ud kan de vigtige budskaber om menneskerettighedernes ukrænkelighed nå. Lidt højtideligt kan man tale om, at vi sammen i hele Danmark er med til at danne en slags bolværk for menneskerettighederne. Holdninger er ikke statiske, men dynamiske og nogen gange i skred i uheldige retninger, så jo flere vi er, og jo længere ud i lokalsamfundene vi kan tale Amnestys sag, des stærkere er virkningerne af vores arbejde. Det er formålet.

Hvem bestemmer, hvad gruppen skal lave?

Amnestys hovedbestyrelse har besluttet, at alle amnestygrupper kan arbejde indenfor følgende områder:

- at gøre Amnestys kampagner synlige lokalt
- at få Amnestys budskaber synlige i lokalpressen, ved lokale kultur- og mærkedage, på biblioteker, hos lokale kulturinstitutioner eller på anden måde
- at arbejde på sager med brevskrivning, hvor menneskers rettigheder trues

Et par amnestygrupper har valgt at specialisere i et enkelt emne i stedet for at være lokalt funderede. Det drejer sig om Amnestygruppen om Børn og Amnestygruppen mod Tortur. Desuden er der to specialiserede Lægegrupper for læger og medicinstuderende, som bl.a. arbejder mod tortur og dødsstraf.

Alle indsatsområder skal ligge inden for Amnestys aktuelle prioriteringer. Hvilke emner den enkelte amnestygruppe vælger at arbejde med indenfor disse rammer, er op til gruppen selv. Grupperne opfordres til at følge op på de emner, som Amnesty aktuelt har fokus på, og ikke mindst til at deltage i Amnestys kampagner og landsmøder. Det er også i forbindelse med denne indsats, grupperne vil kunne opnå støtte i arbejdet fra sekretariatet.

Inspiration til velegnede opgaver for gruppen kan bl.a. hentes på Amnestys hjemmeside (amnesty.dk), på det årlige landsmøde og det årlige kampagneseminar samt i sekretariatets årlige aktivitetsoversigt: "Den lille positive".

Er gruppen en selvstændig forening?

Nej ikke i juridisk forstand. Den forening man er medlem af er Amnesty International, dansk afdeling. Det er dertil medlemskontingentet betales, og det er ved Amnestys årlige landsmøder - som også er foreningens generalforsamling - man kan udøve sin demokratiske indflydelse, inkl. ved valg af medlemmer til foreningens hovedbestyrelse.

Skal man være medlem af Amnesty for at være med i en amnestygruppe?

Nej, det er ikke nødvendigt, men er da en rigtig god ide.

Gruppens udpegede koordinator/formand, der samtidig er kontaktperson til sekretariatet, forventes dog at være medlem af Amnesty, og hvis gruppen har valgt at have selvstændig økonomi, skal der udpeges en kasserer, som også skal være medlem af Amnesty.

Hvor stort et område kan en amnestygruppe dække?

Typisk dækker en gruppe den kommune den arbejder i, men kan godt dække et større område. På tilsvarende vis kan der også være mere end én amnestygruppe i samme kommune, blot gruppernes aktiviteter er indbyrdes koordinerede.

B/ Lokal ambassadør for Amnesty – hvad indebærer det?

Bliv kendt

For at udfylde rollen som lokal ambassadør for Amnesty er det nødvendigt at være kendt og synlig i lokalområdet, f.eks. ved at være kendt hos lokalpressen, lokale kulturinstitutioner, lokalpolitikere m.fl.

Vær gerne til stede som Amnesty ved lokale arrangementer og mærkedage, hvor der "sker noget", hvor der kommer mange mennesker, ved foreningsmarkeder, festivaler, folkefester og lignende, gerne med en infobod, hvor det er muligt.

Den mest effektive måde at blive kendt og husket på er nok ved fysisk at deltage i Amnestys forskellige kampagner på gadeplan. Her kan Amnesty blive set, her kan uddeles forskelligt informationsmateriale, og her er der mulighed for at

---

komme i dialog med interesserede og ikke mindre vigtigt med personer, som ikke umiddelbart er interesserede.

Hold lokalpressen "varm"

Lokalpressen er naturligvis en vigtig samspilspartner, når Amnestys budskaber skal viderebringes. Giv dem gerne færdigformulerede artikler, som de nemt kan sætte i avisen. Ugeaviserne plejer at være mere interesserede i den type artikler end dagspressen. Erfaringerne viser, at lokalpressen er mest positiv overfor amnesty-stof, hvis der er skabt personlig kontakt over tid. Hold derfor gerne kontakten varm og gerne med "samme" kontaktperson.

Vær aktuel

Afhængigt af dagsaktuelle emner i medierne, hvor menneskerettighedsemner diskuteres, vil den lokale amnestygruppe have gode muligheder for at "blande sig" på konstruktiv vis med Amnestys holdninger og budskaber. Her vil den "faste" pressekontakt-person oftest være en god hjælp.

Fortæl altid kun, hvad du er sikker på er Amnestys holdning eller om dokumenterede sager

Et af Amnestys adelsmærker er, at vi altid kun siger, hvad der er grundigt undersøgt og sandt. De informationer, vi baserer vores indsats på henter vi mest fra vore professionelle researchere, men også fra FN eller fra mere end een pålidelig NGO-kilde. Det er derfor naturligvis afgørende for vores troværdighed, at vi altid kun fortæller om det, vi er sikre på er Amnestys politik, og kun beskriver sager eller problemstillinger, som er grundigt dokumenterede. Er du i tvivl, eller kan du i den konkrete situation blot ikke huske detaljer, så spring dem over eller indrøm, at din viden her er begrænset.

C/ Deltagelse i kampagneforløb

En meget vigtig del af Amnesty Internationals arbejde består i at blive synlig i lokalområder ved at gennemføre velvalgte, aktuelle og gennemarbejdede kampagner for menneskerettigheder, stadig inden for den internationale strategiske plan. Kampagnerne planlægges først internationalt og derpå nationalt i så god tid som muligt inden afviklingen – dog med det forbehold, at det ikke altid er muligt at forudse menneskerettighedskrænkelser, som kræver hurtig reaktion fra Amnesty. Det er med til at give kampagnerne vægt og impact (effekt), at de ikke blot afvikles nationalt (f.eks. i Danmark), men på samme tid afvikles i mange andre lande samtidig og med samme budskaber.

I forbindelse med kampagnerne udsender dansk Amnesty kampagnemateriale til amnestygrupperne så hurtigt som muligt efter at have modtaget materiale fra London. Pakkerne indeholder information om kampagnen, dens formål og budskaber og om, hvornår den tænkes gennemført (f.eks. 8. marts, hvis det handler om kvinders særlige menneskerettigheder). Der vil typisk være forskellige former for kampagnemateriale (plakater, klistermærker, brochurer, underskriftlister m.m.) og forslag til, hvorledes kampagnen tænkes gennemført lokalt.

Det anbefales, at amnestygrupper deltager i så mange kampagneforløb som muligt, men det er gruppens egen opgave at beslutte, om man vil deltage i kampagnen, om man vil deltage i fuldt omfang eller måske kun delvis, hvordan deltagelsen skal udføres, hvad man kan bruge af det tilsendte kampagnemateriale (som man rekvirerer fra sekretariatet i København). Det er naturligvis muligt at deltage i en kampagne uden nødvendigvis at skulle bruge det tilsendte materiale, og det er også muligt kun at ville bruge en del af materialet.

Det er desuden vigtigt, at grupperne deltager i eventuelle evalueringer, der måtte være af et kampagneforløb. Kampagneforløbene blev tidligere også omtalt som aktivitetspakker.

D/ Mødet med andre mennesker på gaden

Overvind blokering ved at skulle agere i Amnesty's navn

For nye medlemmer af Amnesty kan det være en overvindelse eller ligefrem lidt angstprovokerende personligt at skulle repræsentere Amnesty og Amnesty's budskaber i direkte "øjeblikkontakt" med andre mennesker på gaden, mennesker man ikke kender, men som nu lige pludseligt kender dig som repræsentant for en sag, som de måske ikke selv er enig i. "Kan jeg nu huske at sige alt det rigtige" / "kan jeg svare på de mange spørgsmål" / "hvad skal jeg gøre, hvis folk er uenige eller bliver aggressive?" – det er naturlige spørgsmål at stille sig selv, inden man siger ja til at være med i f.eks. en kampagne på gaden i egen by, hvor man skal forfægte holdninger, som måske ikke alle er enige i.

Spring ud i det og oplev, at det ikke er så svært som man skulle tro, og at det er meget nemmere næste gang. Oplev også hvor mange mennesker, der modtager Amnesty's budskaber positivt, og måske ligefrem takker dig for at lave en uegennyttig indsats for noget så vigtigt som menneskerettigheder: "Det er godt, der er nogen som jer". Bagefter får man ikke mindst selv glæden og stoltheden af personligt at have bidraget til at åbne folks øjne for nødvendigheden af at kæmpe imod krænkelse af menneskerettigheder kloden over.

Hvordan kontakte – hvor aktiv skal man være? – skabelse af dialog

For at få skabt flest mulige kontakter med folk på gaden ved f.eks. en "gadeaktion" er det vigtigt, hvordan det enkelte gruppemedlem indleder en kontakt med en forbi passerende. Bliver man selv stående og ser venligt på folk bliver der selvfølgelig ikke skabt mange kontakter. Det er os, der skal tage initiativet. Man kan sige det på den måde, at vi ikke skal stå på "hælene", men tværtimod "på tæerne" når vi spotter folk, vi vil i kontakt med, men det er ikke underligt, hvis man som ny i rollen er usikker på, hvordan man skal få en samtale i gang "en lørdag formiddag på gågaden" om et kompliceret emne med en person man aldrig har set før.

En måde at "knække nødden på" kunne være, at man udser sig en person blandt de forbi passerende, som man selv synes ser sympatisk ud, og som man måske

---

selv kunne have lyst til at snakke med. Skyd så hjertet op i halsen, gå personen i møde med et smil på læben og indled kontakten med f.eks. et "Hej, har du lyst til at høre lidt om menneskerettigheder, eller om, eller om.....". Når man med sig selv ved, at det er en god, vigtig og rigtig sag man kæmper for, og derfor kan tillade sig at udstråle lidt begejstring ved opgaven, så har det en smittende virkning på omgivelserne. De næstfølgende kontakter vil typisk gå meget lettere.

Når først kontakten er skabt, er opgaven at få en dialog i gang med pågældende. Selvfølgelig skal der informeres om det vi selv har på hjertet, men det er via dialogens spørgsmål/svar forståelsen opnås, og den ønskede holdningspåvirkning muliggøres.

Tackling af negative reaktioner

Ikke alle forbipasserende er lige motiverede for pludselig at skulle forholde sig til noget så kompliceret som krænkede menneskerettigheder, og hvad det måtte have af betydning for dem selv, eller også har de bare travlt til at tale med dig. De fleste vil dog, dels af høflighed, dels af medfølelse vise interesse for den præsenterede problemstilling, men det kan desværre ikke undgås, at amnestybudskaber for nogle få mennesker kan have en provokerende virkning.

Ved mødet med afvisning af kontaktforsøget er valget let. Lad dem gå med et par venlige ord med på vejen. Møder man derimod direkte aggression og ubehageligheder er der ingen grund til at tage en kamp op. Giv gerne udtryk for, at man ikke ønsker at fortsætte samtalen, men ønsk gerne "god dag, og farvel".

E/ Digital aktivisme

Brug de sociale medier som talerør

En supplerende og effektiv måde at være amnesty-aktiv på er via de sociale medier (Facebook, Twitter m.v.). Mulighederne strækker sig fra "reklame" for forestående amnestykampanjer til dialog med interesserede om aktuelle problemstillinger i samfundet eller udlandet, hvor menneskerettighedsaspektet er involveret. Jo mere Amnestys menneskerettighedsholdninger kan spredes, des bedre.

I hvis navn må man "tale" på de sociale medier?

Så længe man udelukkende udtrykker holdninger, som svarer til de officielle amnesty-holdninger, er det fint at markere sig som amnesty-medlem, om end man selv sagt ikke direkte vil kunne udtale sig på vegne af Amnesty som organisation. Vælger man i sit store engagement at gå uden for "en Amnesty-ramme", kan man naturligvis alene udtrykke som privatperson uden henvisning til Amnesty.

Gode råd til hvordan

Vær opmærksom på, hvad der netop nu måtte foregå på de sociale medier, og gå gerne i diskussioner med menneskerettighedsrelateret indhold. Flyt gerne fokus over på den banehalvdel, hvor vi som Amnesty har klare budskaber, naturligvis med respekt for anderledes holdninger end Amnestys.

Udnyt gerne de mærkedage som f.eks. FN har året rundt på bl.a. Facebook, hvor menneskerettighedselementer indgår, og hvor man nemt kan udtrykke sin egen opbakning.

En mindre krævende måde at udøve holdningspåvirkning på via f.eks. Facebook er ved ganske enkelt at "like" opslag som indeholder opbyggelige budskaber/holdninger, og eventuelt selv supplere med egne bemærkninger, som kan trække emner og fokus i en "Amnesty-retning".

Planlæg og juster et forløb på de sociale medier

Når de sociale medier bruges til f.eks. "reklame" for en eller flere af amnestigruppens kampanjer er det en god ide på forhånd at have planlagt et forløb, gerne med en forhåndsorientering om kampagnen og efterfølgende en

---

kort og klar historie om, hvordan det gik, gerne suppleret med sigende billeder. Ved reaktioner på gruppens indlæg følges disse naturligvis op – forhåbentlig medførende en konstruktiv dialog om menneskerettigheder og nødvendigheder af at flest mulig kæmper imod grove krænkelser af samme.

F/ Aktioner for enkeltpersoner

En del grupper går op i arbejdet for enkeltpersoner, de skriver breve sammen og aktionerer på sager til fordel for enkeltpersoner, f.eks. for at få en fange ud af fængslet. De deltager enten i et af de to brevnetværk eller i Skriv for Liv, som du kan læse mere om i guiden *Aktiv i Amnesty*. Nogle har fået en sag fra sekretariatet, og andre går selv ind og finder sager på hjemmesider som amnesty.dk, svensk afdelings hjemmeside amnesty.se eller den internationale hjemmeside amnesty.org.

G/ Hvordan drive en amnestygruppe?

Som en forening af frivillige

Det er vigtigt at huske, at alle gruppens medlemmer er frivillige og dermed yder en frivillig og ulønnet indsats. Det kan være en udfordring i styringen af gruppens indsats med vidt forskellige holdninger til de foreliggende opgaver, da man jo ikke kan pålægge frivillige en opgave, som pågældende ikke er motiveret for. Af samme grund er motivation via gode forklaringer og respekt for anderledes holdninger den eneste måde at tackle en sådan mulig udfordring på.

Amnestygruppernes struktur

Om en gruppe måtte vælge en "pyramide-struktur" eller en flad struktur, er helt op til gruppen selv. Det afgørende er, at gruppen fungerer godt. Men det er nødvendigt at have en koordinator eller formand, der samtidig er kontaktperson til sekretariatet.

Hvis der er tale om en større gruppe, kan det også være praktisk at have et medlem udpeget til f.eks. at varetage pressekontakten, referater osv. Rollerne kan være faste, men kan også for nogle rollers vedkommende med fordel rotere.

Dagsordener og referater

En del grupper sender en dagsorden med mail forud for møder, eller der indkaldes til møde via en Facebook-gruppe. På selve mødet kan dagsordenen så drøftes og eventuelt justeres inden mødet går i gang.

Især for større grupper kan det desuden være en god ide at lave referater af de afholdte møder og af indgåede aftaler.

Årsmøder

Nogle amnestigrupper vælger at afholde et annonceret, offentligt tilgængeligt årsmøde, hvor interesserede kan få indblik i gruppens arbejde samtidig med, at årets resultater og erfaringer drøftes. Årsmøder af den slags kan være en god måde at skaffe nye medlemmer til gruppen på, men mange amnestigrupper vælger dem fra. Det er helt op til gruppen selv at bestemme.

Rapportering til sekretariatet

Alle amnestigrupper deltager i den årlige rapportering ifølge sekretariatets retningslinjer i første kvartal efter årets afslutning. Amnestigrupperne modtager et sammendrag af erfaringer fra årsrapporteringen i løbet af første halvår, kaldet: "Den lille positive".

H/ Beslutningsformer, samarbejde og konflikter

Beslutninger og samarbejde

De fleste beslutninger i en amnestigruppe vil som i den øvrige del af Amnesty International normalt kunne tages i enighed. Hvis det ikke vil være muligt er almindelig afstemning selvfølgelig anvendelig.

Alle i gruppen har naturligvis et ansvar for at yde sit til at samarbejdet i gruppen fungerer bedst muligt, men alle behøver som bekendt ikke være enige i alt og konstruktive drøftelser og meningsudvekslinger er vigtige for at kunne nå gode

---

resultater. Det er imidlertid ikke nogen hemmelighed, at en organisation som vores af naturlige årsager indeholder mange ildsjæle, og når vi jo ofte arbejder med emner der kan vække stærke følelser, så kan konflikter ikke altid undgås.

Her har koordinatoren eller formanden for gruppen et ekstra ansvar for efter bedste evne at tackle og minimere eventuelt opståede konflikter.

Hvis tingene er "gået i hårdknude"

Hvis den situation skulle opstå, at en reel konflikt i gruppen ikke kan løses af gruppen selv, vil sekretariatet naturligvis kunne anmodes om bistand.

Kan man bortvise et medlem, der ødelægger gruppen?

Hvis et ødelæggende samarbejdsclima i gruppen måtte vise sig at primært at skyldes et enkelt medlem af gruppen, og det trods ihærdig indsats for at løse de opståede problemer ikke bringer gruppen til at fungere tilfredsstillende, vil koordinator/formand have kompetence til at ekskludere det pågældende medlem fra gruppen. Afgørelsen tages af gruppen selv, men sekretariatet bør som minimum være orienteret om problemerne i god tid inden beslutningen tages og skal igen underrettes hvis sagen ender med en eksklusion.

Kan en amnestygruppe nedlægges?

En amnestygruppe kan naturligvis nedlægge sig selv, hvis deltagerne ikke længere ønsker at fortsætte arbejdet. Det er sjældent, det finder sted, men nogle grupper har oplevet, at alderen efterhånden kan trykke i en grad, så arbejdet bliver for besværligt, hvorefter gruppen efter mange års værdifuldt arbejde for Amnesty og menneskerettighederne vælger at nedlægge sig selv.

Hvis en amnestygruppe derimod måtte have udviklet arbejdsnormer eller have valgt arbejdsområder, som ikke er i overensstemmelse med dansk afdelings rammer for amnestygruppers virksomhed, vil hovedbestyrelsen – efter grundige drøftelser med gruppen – kunne nedlægge den. Men det er kun sket yderst sjældent. Nedlæggelse af en amnestygruppe er i øvrigt ikke det samme som eksklusion fra Amnesty som medlem.

I/ Rejseholdet

Hvad er Rejseholdet?

Rejseholdet er en lille gruppe aktive amnestymedlemmer, som er udpeget af hovedbestyrelsen til på hovedbestyrelsens og sekretariatets vegne at tilbyde alle amnestygrupper i Danmark besøg ved en repræsentant for holdet.

Formålet med den slags besøg er at hjælpe amnestygrupperne med at leve op til det formål med amnestygruppernes arbejde, der er beskrevet i hovedbestyrelsens retningslinjer for aktivisme i dansk afdeling, der kan findes på amnesty.dk eller ved at skrive til aktivservice@amnesty.dk

Besøg vil typisk blive tilbudt hvert andet år, og vil via dialog, undervisning og eventuelt træning i aftalte emner hovedsigtet bestå i "hjælp til selvhjælp".

Rejseholdets medlemmer er trænet og understøttet af sekretariatet til at udføre besøgsarbejdet bedst muligt.

Hvordan kan amnestygrupper selv bruge Rejseholdet?

Amnestygrupper kan også selv ønske besøg fra Rejseholdet ud over de tilbagevendende besøg, såfremt gruppen måtte have behov for at drøfte emner som f.eks.: Konkrete kampagner og aktivitetsopgaver, praktisk tilrettelæggelse og gennemførelse af kampagneforløb og aktivismerollen på gaden.

J/ Retningslinjer for mailudsendelser

Alle lokalt funderede amnestygrupper kan via sekretariatet hvert kvartal få udsendt en mail om gruppens aktiviteter til medlemmerne i gruppens område. Sekretariatet læser korrektur, sætter mailen op i en amnesty-layout og udsender mailen med et specielt program, der sikrer mod spredning af virus og at modtagerne ikke kan se hinandens mailadresser.

Send en mail med teksten til aktivservice@amnesty.dk senest to uger før ønsket udsendelsesdato og gerne før.

K/ Lokale fonde og kendisser

Nogle amnestygrupper benytter personer, der er kendt lokalt, til deres arrangementer, ligesom de ansøger lokale fonde om tilskud. Dette kan være en god ide og gøre gruppens arbejde stærkere. Bare husk at koordinere det med sekretariatet, hvis I ønsker at kontakte en landskendt person eller en landsdækkende fond, så de ikke oplever at få konkurrerende henvendelser fra to forskellige dele af Amnesty.

L/ Tilskud

Alle amnestygrupper kan få et årligt grundtilskud til driften på kr. 2.000 ved indsendelse af en ansøgning til aktivservice@amnesty.dk. Som beskrevet i *Aktiv i Amnesty - en guide* kan grupper på linje med andre aktive også søge tilskud til lokale kampagneaktiviteter.

Hovedbestyrelsen sætter hvert år en pulje penge af, hvorfra alle aktive kan søge et tilskud til at gennemføre et lokalt kampagnearrangement på et af amnestys prioriterede områder.

Du finder ansøgningskemaet på amnesty.dk eller ved at skrive til aktivservice@amnesty.dk

M/ Lokal økonomi

Alle amnestygrupper med selvstændig økonomi indsender hvert år inden 15. februar et rapporteringsskema med et regnskab til sekretariatet.